

RINGERIKE KOMMUNE

Strategi- og utviklingsavdelingen

VURDERING AV UTTALELSER VED HØRING OG OFFENTLIG ETTERSYN AV Kommunal planstrategi 2020-2023 med planprogram for kommuneplanens samfunnsdel

Liste over uttalelser

Nr.	Navn	Dato
1	Direktoratet for Samfunnssikkerhet og beredskap	19.03.20
2	Bærum kommune	16.03.20
3	Bane NOR	23.03.20
4	Direktoratet for mineralforvaltning	24.03.20
5	Norges vassdrags- og energidirektorat	26.03.20
6	Oslo kommune	25.03.20
7	Den Norske Kirke	30.03.20
8	Fylkesmannen i Oslo og Viken	01.04.20
9	Statens vegvesen	17.04.20
10	Viken fylkeskommune	25.05.20

Oppsummering av uttalelser	Rådmannens kommentar
<p>1. Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap</p> <p>Direktoratet kommer med et generelt svar. Det er fylkesmannen som følger opp at hensynet til samfunnssikkerhet i kommunale planer. Direktoratet gir faglig innspill til fylkesmannen der det er nødvendig. Videre listes innsigelseskompetansen opp.</p>	<p>Merknaden tas til orientering.</p>
<p>2. Bærum kommune</p> <p>Planprogrammet viser at det er lagt et godt grunnlag for den nye samfunnsdelen. Bærum kommune mener det er et godt grep at Ringerike har valgt ut ni bærekraftsmål som fokusområder, og at disse også er utgangspunkt for prioriteringer av planarbeidet i fireårsperioden. Bærum kommune berømmer oversikten over kommunens plansystem, med klart definerte plantyper.</p>	<p>Merknaden tas til orientering.</p>
<p>3. Bane NOR</p> <p>Departementets beslutning angående Fellesprosjektet E16/Ringeriksbanen bør ligge til</p>	<p>Planen er vedtatt i KMD. Fremtidige utviklingsstrategier legger denne til grunn.</p>

grunn for kommunens utviklingsstrategier framover.

Det fremgår ikke av planprogrammet om samfunnsdelen også skal omfatte en arealstrategi. Dersom den skal det, bør Bane NOR inkluderes i medvirkningsopplegget. Den bør bygge på realistiske prognoser for befolkningsutvikling, og baseres på nasjonal areal- og transportpolitikk.

Medvirkningsopplegget bør konkretiseres mer.

Det utarbeides en arealstrategi som et eget prosjekt «*Arealstrategi og bærekraftig mobilitet*». Arealstrategien skal inneholde føringer for revisjon av kommuneplanens arealdel. De mest sentrale føringene fra arealstrategien innarbeides i samfunnsdelen.

Det utarbeides en egen medvirkningsplan som er felles for arbeidet med samfunnsdelen og arealstrategien. Denne er konkretisert nærmere i planprogrammet. Medvirkningsplanen skal ferdigstilles i juni 2020. Rådmannen ser BaneNOR sin interesse for å delta i medvirkningsopplegget som positiv og vil tilrettelegge for slik deltakelse.

Kommunen bør benytte anledningen til å drøfte ny regionstruktur og hva dette betyr for kommunens fremtidige utvikling.

Dette drøftes i ny samfunnsdel. Det pågår også et arbeid med tanke på å utvide Ringeriksregionen.

4. Direktoratet for mineralforvaltning

Direktoratet for mineralforvaltning fremhever viktigheten av Ringerikes tilgang på byggeråstoffer for mange kommuner på det sentrale Østlandsområdet. Aktivitet i bygge- og anleggsbransjen medfører at det er viktig at tilgangen på slike ressurser er forutsigbar og at det arbeides systematisk for å sikre både god ressursutnyttelse og redusert transportbelastning der dette er mulig.

Rådmannen er kjent med viktigheten av å avsette hensynssoner for fremtidig byggeråstoff. Både for å sikre ressursen, og for påse at det ikke bygges helt inntil ressursen som kan vanskeliggjøre fremtidig drift. Rådmannen ønsker at massene skal håndteres kortreist og lokalt, og at anleggene ligger tett på hovedveinettet. Dette vil bli omtalt i samfunnsdelen, og utdypet i kommunedelplan for masseforvaltning som jf. utkast til planstrategi er planlagt utarbeidet i 2020-2021.

Videre tar direktoratet opp forvaltning av ikke-fornybare ressurser og viser til kommunedelplan for masseforvaltning som er i gang og planlagt vedtatt i 2021. Det er viktig at planen blir et anvendelig verktøy og planlegger for utvikling og forvaltning av mineralressursene i kommunen.

Rådmannen tar innspillet om kommunedelplan for masseforvaltning til orientering.

5. Norges vassdrags- og energidirektorat

NVE viser til veileder 2/2017 der deres forvaltningsområder og hvordan de skal ivaretas er beskrevet.

Planstrategien bør gi tydeligere føringer for hvordan kommunen skal se til at faren for oversvømmelse, flom og skred blir identifisert på overordnet nivå i kommunen. Områder der man har bygd seg inn i flomutfordringer (eller områder der man er i ferd med å gjøre det) er viktig å identifisere.

Overordnede føringer for å identifisere faren for oversvømmelse, flom og skred vil komme frem av kommuneplanen. Det vil bli avsatt hensynssoner for naturfare i forbindelse med revidering av kommuneplanens arealdel.

NVE viser til plan- og bygningsloven og Nasjonale forventinger når det kommer til temaene klimaendringer og klimatilpasning. Dette er en planoppgave og må vurderes når nye utbyggingsområder vurderes.

Kommunen er i gang med å vurdere om eksisterende reguleringsplaner ivaretar forventede klimaendringer (skred, flom og overvann). Reguleringsplanene blir vurdert opp mot registrerte skredhendelser, lokalkunnskap, aktsomhetskart og farekart. I de tilfeller det avdekkes naturfare vil det bli gjort en vurdering på om det bør gjøres endring i planene.

Hensynet til flomfare må ses i sammenheng med lokal overvannshåndtering. Kommunen bør

Det er utarbeidet egne retningslinjer for overvannshåndtering i kommunen, som ligger til grunn for nye reguleringsplaner og byggesaker.

forsikre seg om at både resipient og VA-infrastruktur har tilstrekkelig kapasitet før nye byggeområder planlegges.

NVE viser til Statlig planretningslinje for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning som skal ligge til grunn for kommunal planlegging.

Planlegging og utbygging langs vassdrag må ta hensyn til naturlige prosesser som flom, erosjon og skred.

NVE anbefaler at kommunen har en tydelig strategi for forvaltning av vassdragene og viser til at Ringerike både har vassdrag der RPR for verna vassdrag har virkeområde, vernede områder og Ramsarområde som kommunen har et særlig ansvar for å forvalte.

Kommunens planer må ta hensyn til anlegg som er planlagt eller har konsesjon etter energi- og vassdragslovgivningen.

Videre viser NVE til veiledere og verktøy de anbefaler kommunen å benytte i planarbeidet.

6. Oslo kommune

Oslo ser det som positivt at Ringerike legger FNs bærekraftsmål til grunn for planleggingen og at kommunen anerkjenner sitt ansvar for å sikre bærekraftig forvaltning av arealer, gjennom kompakt utbygging som reduserer transportbehov og arealinngrep. Det er viktig at dette gjenspeiles i kommende arealstrategi.

Bærekraftig arealutvikling bør ligge til grunn for ny samfunnsdel.

For å styrke de lokale tilbudene i de prioriterte lokalsamfunnene er det viktig at fremtidig vekst er knyttet til disse områdene. Bilbasert utvikling, som også kan øke biltrafikken inn til Oslo bør ikke prioriteres.

Oslo savner en mer konkret vurdering av hva som er relevante behov som skal utredes i arbeidet med samfunnsdelen. Oslo kommune vil påpeke at det blant annet er viktig å se arealstrategi i sammenheng med konsekvenser for transportbehov og mulighetene for grønn mobilitet.

Oslo har eierinteresser i innsjøen Langlivannet som er en del av Oslo vannforsyning. Den er per i dag beredskapsvannkilde for Oslo.

Vann og avløpsavdelingen er med på interne oppstartsmøter av nye utbyggingsområder (reguleringsplan) og uttaler seg om hovedsakelig VA-infrastruktur og overvannsproblematikk der det er kjente problemer.

Kommunestyret i Ringerike vedtok 4.4.2019 i sak 35/19 at kommunes overordna planlegging innen reduksjon av klimagassutslipp, økt miljøvennlig energiomlegging og klimatilpasning skal integreres i kommuneplanen.

Hensyn til flom, erosjon og skred vurderes i arealdelen og ved utarbeidelse av nye reguleringsplaner.

Vannforvaltning vil bli et tema i kommuneplanens samfunnsdel. FNs bærekraftsmål 15 «Liv på land» er et av ni fokusområder valgt ut for Ringerike.

Dette tas til orientering.

Dette tas til orientering.

Bærekraftsmålene og de utvalgte fokusområdene kommunestyret har vedtatt vil ligge til grunn for arbeidet med både samfunnsdelen og arealstrategien. Arealstrategien utarbeides som et eget prosjekt «Arealstrategi og bærekraftig mobilitet». Arealstrategien skal inneholde føringer for revisjon av kommuneplanens arealdel. De mest sentrale føringene fra arealstrategien innarbeides i samfunnsdelen.

Prioriterte tettsteder vil bli avklart i arealstrategien som utarbeides i forbindelse med revidering av kommuneplanens samfunnsdel. Hoveddelen av fremtidig vekst skal være i disse prioriterte områdene. Ringerike har mål om nullvekst i persontrafikk og det legges opp til fortetning i områder med kollektivtilbud og gang- og sykkelavstand til daglige gjøremål.

Angående spesifisering av behov og påpekning om viktigheten av å se arealutvikling og transport i sammenheng viser rådmannen til punkt over om bærekraftsmål og at strategi for arealutvikling og bærekraftig mobilitet utarbeides.

Dette tas til orientering.

7. Den Norske Kirke

Ringerike utarbeidet en helhetlig utredning om gravplassene i kommunen i 2012/13. Denne bør revideres slik at den er bedre i samsvar med dagens situasjon og forventet behov.

Hønefoss kirkegård har nå ingen eller svært begrensede muligheter for utvidelse.

En helhetlig plan og de lokale gravplasstilbud er vesentlige aspekter for områdene «Befolkningsutvikling og levekår» og «Boligbygging, transport og infrastruktur».

8. Fylkesmannen i Oslo og Viken

Fylkesmannen støtter vurderingen av å prioritere ny samfunnsdel først da dette skal være det overordnede styringsdokumentet for kommunen. Vi stiller imidlertid spørsmål om det kan bli krevende å utarbeide/revidere alle planene som er listet opp i perioden frem til 2023.

Fylkesmannen savner en grundigere utredning av kommunens strategiske valg knyttet til samfunnsutvikling, herunder langsiktig arealbruk, miljøutfordringer, sektorenes virksomhet og en vurdering av kommunens planbehov i valgperioden, men mener det er utarbeidet en god oversikt over prioriterte planer i perioden med en kort beskrivelse av hver enkelt plan.

Vi oppfordrer kommunen til å sette tydelige mål for utviklingen i kommunen, og at det utarbeides strategier for hvordan disse målene skal nås. Dette fremkommer i liten grad av planprogrammet.

Ber kommunen vurdere å legge frem forslag til handlingsdel sammen med kommuneplanens samfunnsdel når denne skal sendes på høring og legges frem til offentlig ettersyn.

Tematiske innspill:

Arealstrategi

Med vedtak av statlig plan for Ringeriksbanen og ny E16 knyttes regionen nærmere Osloområdet. Dette gjør det svært viktig å ha et oppdatert plangrunnlag for å styre veksten på en bærekraftig og klimavennlig måte som også følger opp nasjonale forventninger samt målsettinger i regional plan for samordnet areal og transportplanlegging i Buskerud, klima, jordvern, friluftsliv, vannmiljø og vassdrag og naturmangfold.

Klima

Bra at klimautfordringene er pekt ut som ett av satsningsområdene i arbeidet med samfunnsdelen. Fylkesmannen forventer at satsningen på klima også vil gjenspeile seg i arealstrategien.

Gravplassutredningen revideres som en del av arbeidet med kommuneplanens arealdel, da det er i arealdelen arealer til gravplasser avsettes. Utredningen begrenses til en enkel revidering. Kirkevergen i Ringerike kommune bekrefter at det er behov for en enkel oppdatering, med spesielt fokus på gravplasser i Hønefoss sentrum. Det er strategi og utvikling som har ansvaret for denne oppdateringen, i samarbeid med kirkevergen.

Rådmannen samtykker i at vi har en ambisiøs planstrategi. Men vi viser til at kommunen er i en viktig utviklingsfase og at vi derfor ønsker å strekke oss langt for å styre både samfunns- og arealutviklingen i kommunen i ønsket retning og å drive mer aktiv eiendomsutvikling enn tidligere. Vi har imidlertid gjort en ny, intern vurdering av kapasitet og gjort noen mindre justeringer.

Dette er ikke et krav, men en anbefaling i PBL §10-1. Da FNs bærekraftsmål er et nytt og fremtredende element i det overordnede planverket, er disse vurderingene gjort ved utvelgelse av bærekraftsmål (vedlagt saken). Tar dette til orientering.

Det vil i samfunnsdelen utarbeides mål og strategier ut fra fokusområdene som er valgt ut blant FNs bærekraftsmål. I tillegg skal det identifiseres resultatindikatorer som skal brukes i oppfølgingen for å vurdere måloppnåelse.

I Ringerike kommune behandles årlige budsjett sammen med det fireårige handlingsprogrammet (økonomiplanen) som utgjør handlingsdelen til kommuneplanen.

Dette tas til orientering. Det vil parallelt med arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel utarbeides en strategi for arealutvikling og bærekraftig mobilitet. Arealstrategien skal inneholde føringer for revisjon av kommuneplanens arealdel. De mest sentrale føringene fra arealstrategien innarbeides i samfunnsdelen.

Tas til orientering. Kommunestyret har vedtatt at samfunnsdelen skal ivareta kommunens overordna planlegging iht. statlig planretningslinje for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning.

Fylkesmannen mener det kan være fornuftig å forankre mål og strategier for klimaarbeidet i samfunnsdelen så lenge dette kommer tydelig frem.

Friluftsliv

Det er positivt at planer for å fremme økt grønn mobilitet er prioritert sammen med temaplan for naturmangfold, grøntområder og friluftsliv. Vi ser at dette skal gå parallelt med arbeidet med å rullere arealdelen. Det blir derfor viktig å samordne disse prosessene på en god måte.

Naturmangfold

Fylkesmannen forutsetter at kommunen legger til grunn en bærekraftig arealpolitikk. Dette forutsetter et godt kunnskapsgrunnlag. De ber om at kommunen vurderer og drøfter utredningsbehovet når det gjelder naturmangfold nærmere i planstrategien.

De anbefaler kommunen å ta initiativ til ytterligere kartlegging, med fokus på områder som er aktuelle for utbygging.

Vann og vassdrag

Fylkesmannen ber om at planstrategien og samfunnsdelen sier noe om hvordan den regionale vannforvaltningsplanen skal følges opp. Kommunen må vurdere om det er behov for å utarbeide nye planer, eller endre eksisterende planer for å følge opp tiltakene i vannforvaltningsplanen. Det blir bedt om at miljømålene i vannforvaltningsplanen blir tatt inn som viktige føringer i handlingsplan for vann og handlingsplan for vei, vann og avløp.

Det bør fastsettes konkrete mål for vassdragene.

Planstrategien må redegjøre for om kommunen har oppdaterte planer for avløpssektoren.

Kommunen må vurdere om det er behov for nye eller endring av planer for landbrukssektoren, for å følge opp forventninger og tiltak i vannforvaltningen.

Masseforvaltning

Det bør utarbeides en oversikt over pågående og kommende planarbeider i kommunen som genererer eller trenger masser.

Det anbefales at gjenbruk blir et av hovedmålene i masseforvaltningsplanen.

Samfunnsdelen skal altså fastslå mål og strategier for klimaarbeidet.

Det tas til orientering. Rådmannen er enig i at disse prosessene må sees i sammenheng. Et bidrag til dette er at viktig faktagrunnlag for nevnte planer ferdigstilles allerede i 2020, herunder kartlegging av friluftsområder, friluftslivets ferdselsårer og gang- og sykkelveier.

Vi vil omtale utredningsbehovet for naturmangfold nærmere i planstrategien. For øvrig viser rådmannen til at naturmangfold også vil være et tema i kommuneplanens samfunnsdel og at det planlegges å utarbeide en temaplan for naturmangfold, grøntområder og friluftsliv.

Godkjent forvaltningsplan skal legges til grunn for kommunens planlegging og virksomhet i vannregionen, jmfør plan- og bygningsloven §8-2. Herunder for handlingsplan for vann og handlingsplan for vei, vann og avløp. Det vil i samfunnsdelen utarbeides mål og strategier ut fra fokusområdene som er valgt ut blant FNs bærekraftsmål. FNs bærekraftsmål 15 «Liv på land», herunder forvaltning av ferskvann, er et av ni fokusområder valgt ut for Ringerike. I denne sammenheng vil også konkrete mål for vassdrag vurderes.

Miljømålene i vannforvaltningsplanen skal vurderes i alle planer der dette er relevant. I 2017 ble Hovedplan avløp og vannmiljø vedtatt. På sikt vil Hovedplan vann, avløp, overvann og vei samkjøres.

Det skal utarbeides en plan for landbruk og beite, hvor dette vil være et tema.

I forbindelse med kommunedelplan for masseforvaltning må det utarbeides en oversikt over prosjekter som genererer masser i kommunen og regionen.

Gjenbruk av masser skal være et av hovedmålene.

Folkehelse, boligsosiale forhold og andre velferdshensyn

Folkehelseoversikten bør inngå i, og synliggjøres mer, som kunnskapsgrunnlag for planstrategien og samfunnsdelen.

Det boligsosiale arbeidet bør ses i sammenheng med den generelle boligpolitikken og by- og tettstedsutviklingen og det bør tilrettelegges for variert boligsammensetning.

Kommunal planstrategi bygger på folkehelseoversikt 2019, i tråd med Folkehelseloven. Viser til kapittel 1.2 om folkehelse. Dette vil synliggjøres mer i samfunnsdelen.

Det boligsosiale perspektivet inngår i arbeidet med arealstrategien.

Samfunnssikkerhet og beredskap

Skredet som gikk ved Hovsenga i november 2019 viser med tydelighet viktigheten av arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap og vektleggingen av dette. For neste periode vil vi fremheve viktigheten av koblingen mellom ROS-analyse etter lov om kommunal beredskapsplikt, og ROS-analysen som skal utarbeides med hjemmel i plan- og bygningsloven.

Det er en anbefaling at kommuner inkluderer langsiktige utfordringer, mål og strategier vedrørende samfunnssikkerhet i samfunnsdelen.

Tar dette til orientering.

Dette vil inkluderes i samfunnsdelen.

Landbruk – jordvern, matproduksjon og øvrig bærekraftig landbruk

Jordvernhensyn mangler helt i planstrategi og planprogrammet. Ringerike blir oppfordret til å drøfte planer og arealstrategier som kan bidra til å nå de nasjonale målene for jordvern og økt matproduksjon, og til å fastsette en nullvisjon for omdisponering av dyrka jord.

Det anbefales at FNs bærekraftsmål nr. 2 m.fl. brukes i kommunens planer.

Det planlegges å innarbeide retningslinjer fra jordfaglig vurdering i bestemmelser og retningslinjer til kommende arealdel. I gjeldende arealstrategi kommer det frem at man ikke skal bygge ned dyrka/dyrkbar mark.

Innspill om planbehov

- Kommunedelplan for masseforvaltning
- Klima og energi og landbruk
 - Drøfte om det i tillegg bør utarbeides en egen plan for dette.

- Landbruksplan

Kommunedelplan for masseforvaltning planlegges utarbeidet i 2020-2021.

Klimatiltak og klimatilpasning i landbruket vil omfattes i kommuneplanens samfunnsdel. Hovedmål, delmål og strategier vil fastsettes i samfunnsdelen. Utdypninger kan gjøres i underlagsdokument og årlig vurdering av tiltak i forbindelse med årlig behandling av budsjett sammen med det fireårige handlingsprogrammet (økonomiplanen) som utgjør handlingsdelen til kommuneplanen.

Det ble utarbeidet en landbruksplan i 2005. Denne vil erstattes av ny plan for landbruk og beite som er planlagt revidert i 2020-2021.

Planprogram

Ringerike bør ha med jordvern og matproduksjon og landbrukets øvrige samfunnsbidrag som tema i planprogrammet for samfunnsdelen, jf. nasjonale mål og føringer.

Dette vil omtales i strategien for arealutvikling og bærekraftig mobilitet.

9 Statens vegvesen

Prinsipper for framtidig transportsystem bør ikke bare bli en målsetting, men bør gjøres forutsigbart og bindende for utviklingen i kommunen gjennom at det, for eksempel, utarbeides egne kommunedelplaner for:

- Framtidig gang- og sykkelvegsystem, herunder plan for skoleveger i gjeldende og eventuelt i ny skolestruktur, i hele kommunen.
- Kollektivruter med knutepunkter etc.
- Vurdering av trafiksikkerhet og mål for dette som ledd i kommunale strategier for eksempel innenfor helse og oppvekstsvilkår. Eventuelt bør det vurderes om det kan være hensiktsmessig å oppdatere kommunedelplan for trafiksikkerhet.

Planstrategien og planprogrammet bør gi føringer på hvordan dette skal sikres videreført i det kommunale planarbeidet.

Bypakker og bymiljøavtaler og nødvendige planavklaringer for dette bør også vurderes. Eventuelle føringer for hvordan dette skal inngå i kommunalt planarbeidet bør avklares i planstrategien.

Basert på utbyggingsmønsteret i kommunen fram til nå anser vi følgende utviklingstrekk som aktuelle i et framtidig transportnett:

- Økt bruk av gange, sykkel og kollektiv og tilrettelegging for disse transportformene.
- Samferdselskorridorene mot Drammen/ Oslo, Gardermoen/ Lillehammer, Hallingdal og Valdres må utvikles videre. Nødvendige arealer til framtidig utvikling av disse må skjermes for nedbygging.
- Arealutvikling kan i hovedtrekk først gjennomføres når transportnettet er tilpasset nytt og økt transport behov med nødvendige tiltak og utbedringer. Første prikkpunkt er alternativer for å legge til rette for nyskapt transport.
- Arealutvikling som medfører økt biltrafikk utover fylkesveienes kapasitet må unngås. Vi er spesielt opptatt av å unngå oppstuvning av kø ut på det overordnede riksvegnettet i kommunen.
- Scenarier må utarbeides også for en situasjon der ny E16 og Ringeriksbanen ikke bygges i nær framtid.

Der kommunen ikke kan stille med egne ressurser som har riktig kompetanse, må det vurderes å innhente dette eksternt. Fra vår side er det ønskelig at kommunen definerer mål og rammer for dette i sin planstrategi.

Både gang- og sykkelssystemet og kollektivruter vil være tema i arealstrategi og bærekraftig mobilitet.

Temaplan for trafiksikkerhet vil revideres i 2020-2021.

I forbindelse med innspill til NTP 2022-2033 har Ringerike kommune gitt innspill til Viken vedrørende ordninger for mindre og mellomstore byer knyttet til belønningsmidler/bypakker i likhet med det som gjelder for de ni største byområdene.

Tar dette til orientering. Alle disse temaene vil komme frem av arealstrategi og bærekraftig mobilitet, og prinsipper fra denne vil tas inn i kommuneplanen.

Etter vedtak av FRE16 27.03.2020 ser ikke rådmannen hensikten med å utarbeide et scenario for en situasjon uten dette prosjektet. Det er gitt sterke politiske signaler om en investeringsbeslutning i 2021.

Dette er ikke et tema i en kommunal planstrategi.

Viken fylkeskommune

Planstrategi

Tabellen viser ikke en klar prioritering av planene, men fordi kommuneplanens samfunnsdel og kommuneplanens arealdel er satt opp først, må en gå ut fra at det er disse planene som skal prioriteres.

Tradisjonelt har det gått svært mye tid til å utarbeide kommuneplanen i Ringerike. Det er ulike årsaker til det bl.a. om prioritering, prioritering av ressurser til planarbeidet, og ikke minst endrede politiske forutsetninger. Det er derfor det er viktig at dette arbeidet prioriteres og gjennomføres innenfor en rimelig tidshorisont.

Viken fylkeskommune minner likevel om at de regionale føringene følges opp gjennom følgende gjeldene regionale planer for Viken fylkeskommune og tidligere Buskerud fylkeskommune:

- Regional plan for areal- og transport for Buskerud 2018-2035
- Kulturminnekompasset: Regional plan for kulturminnevern i Buskerud 2017-2027
- Regional plan for vannforvaltning i vannregion Vest-Viken 2016-2021
- Regional plan for vannforvaltning i vannregion Glomma 2016 - 2021
- Regional plan for kunnskapssamfunnet
- Regional plan for verdiskaping og næringsutvikling

Planprogram

Planprogrammet burde ha inneholdt en oversikt over viktig tema, tema som skal utredes, viktige fokusområder, etc. Et mer innholdsrikt planprogram vil gjøre det lettere å styre denne prosessen.

I forbindelse med utarbeiding av samfunnsdelen bør det utarbeides en arealstrategi. Den bør inneholde føringer når gjelder areal og transportplanlegging, klima, friluftsliv, vann og vassdrag, osv.

Dette er nevnt under punkt 4.4 utredningsbehov, hvor det kommer fram at det skal innhentes et kunnskapsgrunnlag. Det må skilles mellom innhenting av fakta og statistikk som vil utgjøre kunnskapsgrunnlaget og hva som skal gjøres av utredninger. Dette grunnlaget kunne ha vært mer omfattende med mer fakta og statistikk, og det kunne ha foreligget nå, men vi regner med at dette innhentes i forbindelse med prosessen.

Viken fylkeskommune ser positivt på at det blir utarbeidet en plan for medvirkning.

Planene er ikke satt opp i prioritert rekkefølge, men med mål for når i planperioden (2020-2023) de skal utarbeides. Rådmannen er imidlertid enig i at kommuneplanens samfunnsdel og arealdel har høy prioritet.

Det er i plantabellen satt opp at kommuneplanens samfunnsdel skal utarbeides i 2020-2021, og kommuneplanens arealdel i 2021-2022. Dette anses som en rimelig tidshorisont.

Tar dette til orientering.

Tar dette til orientering. Som omtalt i planprogrammet vil det i samfunnsdelen utarbeides mål og strategier ut fra de ni fokusområdene som er valgt ut blant FNs bærekraftsmål.

Det utarbeides en arealstrategi som et eget prosjekt «*Arealstrategi og bærekraftig mobilitet*». Arealstrategien skal inneholde føringer for revisjon av kommuneplanens arealdel. De mest sentrale føringene i arealstrategien innarbeides i samfunnsdelen.

Dette vil innhentes i forbindelse med prosessen.

